

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**INTERVENCIÓ
PSICOPEDAGÒGICA EN ELS
PROCESSOS
D'ENSENYAMENT-
APRENTATGE EN ELS
DIFERENTS CONTEXTOS**

Coordinació: SANUY BURGUES, JAUME

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA EN ELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE EN ELS DIFERENTS CONTEXTOS			
Codi	14451			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Psicopedagogia	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	7			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3.5		3.5
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	SANUY BURGUES, JAUME			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
SANUY BURGUES, JAUME	jaume.sanuy@udl.cat	7	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Reconèixer els principals factors que afecten el desenvolupament humà: biològics, psicològics i socials
2. Conèixer diferents perspectives teòriques de la psicologia de l'Educació i valorar les seves principals aportacions per un Disseny i implementació de situacions educatives apropiades per a la construcció de coneixements.
3. Distingir i reconèixer la identitat de diferents contextos educatius, i valorar els continguts curriculars i la continuïtat entre etapes educatives.
4. Analitzar, i reconèixer activitats del context educatiu, i valorar la seva adequació per al aprenentatge i desenvolupament .
5. Conèixer les característiques diferencials individuals dels subjectes, i relacionar-les amb les condicions educatives apropiades per a potenciar els seu aprenentatge i desenvolupament.
6. Relacionar les característiques (cognitives, comunicatives, emocionals i socials, i les intel·ligències múltiples) amb els continguts curriculars i el Disseny de situacions de Ensenyança – Aprenentatge.
7. Comprendre i analitzar els principals factors que incideixen en la motivació per l'aprenentatge i la seva dinàmica, i dissenyar estratègies per potenciar-la.
8. Comprendre i analitzar els processos cognitius, emocionals i psicomotors necessaris per a construir aprenentatges profunds.
9. Reconèixer els mecanismes d'influència educativa i dissenyar i valorar situacions d'interacció entre iguals que afavoreixi l'aprenentatge escolar.
10. Reconèixer diferents funcions i processos d'influència educativa que puguin dur a terme el professor/a o educador/a, i dissenyar i valorar situacions que afavoreixin l'aprenentatge escolar.
11. Conèixer diferents recursos tecnològics en l'àmbit de la matèria, i valorar la seva adequació per als processos d'ensenyança – aprenentatge.
12. Conèixer, utilitzar i valorar diferents recursos TIC per al propi procés de l'ensenyament – aprenentatge.
13. Emprar els coneixements psicoeducatius amb objectivitat, rigor i valoració crítica.

Competències

Competències generals del mòdul obligatori

- CG1 Integrar els coneixements i avanços de la psicopedagogia en la seva actuació professional, amb actitud reflexiva i crítica, prenent decisions a partir d'una anàlisi dels problemes, integrant coneixements i enfrontant-se a la complexitat derivada d'una informació incompleta.
- CG2 Implicar-se en la pròpia formació permanent, reconeixent els aspectes crítics que han de millorar l'exercici de la professió, adquirint independència i autonomia com a aprenent, i responsabilitzant-se del propi aprenentatge i del desenvolupament de les seves habilitats per mantenir i incrementar la competència professional.
- CG4 Saber comunicar les seves decisions professionals, (i conclusions), els coneixements i raons últimes que les sustenten tant a públics especialitzats com no especialitzats, d'una manera clara i adaptada a les seves necessitats.
- CG5 Saber resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts, i en contextos més amplis o multidisciplinaris, així com generar processos innovació i canvi.
- CG7 Aplicar les TIC,s en l'exercici professional.

Competències específiques del mòdul obligatori

- CE1 Diagnosticar i avaluar les necessitats educatives de les persones, grups i organitzacions a partir de diferents metodologies, instruments i tècniques, considerant les singularitats del context on es dona l'activitat.
- CE2 Assessorar i orientar els professionals de l'educació, així com als agents socioeducatius, en l'organització, el disseny, la implementació i l'avaluació de processos i experiències d'ensenyament – aprenentatge, facilitant l'atenció a la diversitat i afavorint la igualtat d'oportunitats.
- CE4 Dissenyar, implementar i avaluar programes, projectes, serveis, polítiques i pràctiques socioeducatives, amb la finalitat de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics.
- CE5 Gestionar, liderar i dinamitzar equips afavorint el treball en xarxes col·laboratives amb els diferents agents i institucions socioeducatives.
- CE7 Motivar per a la innovació en la intervenció social i educativa, tenint en compte els resultats de la recerca en diferents àmbits.

Competències específiques de la matèria:

- Conèixer, identificar i valorar les principals bases teòriques de referència per desenvolupar un esquema explicatiu dels processos d'aprenentatge.
- Conèixer i saber utilitzar els principals mètodes i tècniques d'avaluació i detecció de necessitats educatives, de formació, i de dificultats d'aprenentatge.
- Identificar i valorar els principals mecanismes intrapsicològics moduladors dels processos d'aprenentatge.
- Capacitat per dissenyar i gestionar programes i estratègies educatives per respondre a la diversitat en els processos d'aprenentatge i en el ritme d'aprenentatge dels subjectes.
- Identificar i valorar els principals mecanismes interpsicològics i factors moduladors dels processos d'ensenyament-aprenentatge: interacció entre iguals, interacció formador / professor i alumnes.
- Dissenyar, gestionar i avaluar situacions educatives que utilitzen els mecanismes interpsicològics moduladors de l'aprenentatge per optimitzar els processos d'aprenentatge dels subjectes.
- Conèixer i argumentar les potencialitats de les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines medidores i potenciadores dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
- Ser capaç de dissenyar, gestionar i avaluar programes educatius que utilitzin les TIC.
- Dissenyar, implementar i avaluar plans de formació específics per afavorir el desenvolupament personal i / o professional dels individus: definició d'objectius de formació, elecció i seqüenciació de continguts, disseny d'activitats d'aprenentatge, disseny de metodologies d'ensenyament i disseny d'activitats d'avaluació.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Educació, desenvolupament i aprenentatge. Concepció constructivista de l'E/A. La intervenció psicopedagògica en els processos d'ensenyament-aprenentatge
2. Processos d'aprenentatge i estructura, organització i seqüenciació dels continguts. Condicionants psicològics en la seqüenciació dels continguts.
3. L'aprenentatge de continguts instruccionals. Models d'aprenentatge. Aprenentatge per associació i per reestructuració
4. L'aprenentatge de continguts instruccionals. Coneixement episòdic, narratiu i teòric. Relació entre Coneixements quotidians, escolars, i científics. Formació/Modificació d'actituds..

5. Processos motivacionals i aprenentatge. Atribució de sentit a l'aprenentatge. Components de la motivació acadèmica: autoconcepte, metes, expectatives i atribucions causals.
6. Processos motivacionals i aprenentatge. Principis per a l'organització motivacional de la instrucció
7. Activitats d'E/A. Característiques de les pràctiques educatives escolars. Aprendre en comunitats de pràctica.
8. Activitats d'E/A. Estratègies d'aprenentatge. Recursos metodològics i tècnics.
9. Condicionants interpersonals de l'aprenentatge. Els processos d'interacció i l'aprenentatge escolar. Rols d'educador. Interacció entre iguals. Mecanismes d'influència educativa. De la interacció a la interactivitat.
10. Condicionants interpersonals. Organització i gestió d'equips educatius i interdisciplinars
11. Components i factors intrapersonals del procés psicoinstruccional: les característiques individuals. Diferències cognitives i intel·lectuals: concepció, mesura i intervenció psicopedagògica. Incidència dels aspectes afectius, relacionals i de la personalitat en els processos d'ensenyament-aprenentatge. La problemàtica de l'adequació de l'ensenyament a les característiques individuals.
12. Components i factors intrapersonals. Models i programes educatius d'atenció a la diversitat de l'aprenentatge
13. Anàlisi, disseny i avaluació de programes educatius.
14. Les TIC en la mediació i ampliació dels processos d'aprenentatge: com a eina d'ampliació de continguts i com a eina de construcció col·laborativa de coneixements. Anàlisi, disseny i avaluació de materials TIC.

Eixos metodològics de l'assignatura

PActivitat presencial (inclou classes presencials, videoconferències i fòrums virtuals) (aprox. 50%)

- Presentació sintètica per part del professorat dels principals continguts de la matèria
- Anàlisi i discussió de casos concrets: plans de formació, activitats d'ensenyament-aprenentatge, atenció a dificultats d'aprenentatge, aspectes de programacions, etc. (*Pràctiques puntual aula*)
- Presentació d'informes sobre experiències educatives per part de l'estudiantat (*Treball teòric grupal*)
- Discussions sobre els continguts aportats a l'aula per part del professorat i l'alumnat. (*Foros*)

Activitats tutoritzades / treballs dirigits:

- Preparació tutoritzada d'un treball d'intervenció (grupal)
- I de la resolució d'un cas concret d'intervenció psicopedagògica en els processos d'ensenyament-aprenentatge (*Pràctica Assessorament individual*) (*Treball teòric grupal*)

Activitat autònoma:

- Preparació d'un porfoli de notes de síntesi personal de les lectures científiques de la matèria. (*Foros, Lectura*)
- Preparació d'informes sobre la resolució d'un cas concret d'intervenció psicopedagògica en els processos d'ensenyament-aprenentatge. (*Pràctica Assessorament individual*)
- Preparació treball grupal col·laboratiu

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Set	Dia	IPPEA 17/18	GG	Ind.	Treball	Interv.	Asses
1	8/10	Presentació disciplina Ps. Educació	1	1			
	8/10	Concepte PE./Teories desenvol.Apren./Ps. I. sistema / El docent	1	1			
	8/10		1	1	2		
	8/10		1	1	2		
2	15/10	Aprenentatge: continguts escolars. Aspectes curriculars	1	1			
	15/10	Aprenentatge: continguts. Aspectes "curriculars"	1	1			

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA EN ELS PROCE... 2020-21

	15/10		1	1	2	
	15/10		1	1	2	
3	22/10	Aprenentatge: models red	1	1		
	22/10	Aprenentatge: episòdic-narratiu-teorètic	1	1		
	22/10		1	1	2	
	22/10		1	1	2	
4	29/10	Aprenentatge: model Actitudinal	1	1		
	29/10	Aprenentatge EXPOSICIÓ i foro	1	1		
	29/10	Aprenentatge: avaluació aprenentatges	1	1		
	29/10	Motivació sistema	1	1		
5	5/11	Motivació estratègies	1	1		
	5/11	Motivació EXPOSICIÓ	1	1		3
	5/11	Motivació estratègies	1	1		
	5/11		1	1	3	
6	12/11	Activitats educatives	1	1		
	12/11	Activitats educatives	1	1		3
	12/11	Activitats negociació i transformació: innovació	1	1		
	12/11	Activitats EXPOSICIÓ	1	1		
7	19/11	Activitats educatives, comunitat de pràctica/aprenentatge	1	1		
	19/11	ASSESSORAMENT continguts i motivació	1	1		5
	19/11		1	1	3	
	19/11	Activitats educatives, comunitat de pràctica/aprenentatge	1	1		
8	26/11	Interaccions educatives	1	1		
	26/11	Interacció EXPOSICIÓ	1	1		
	26/11	Diferències foro	1	1		
	26/11		1	1		3
9	3/12	Gestió interacció: ajudes, guies, rols...	1	1		
	3/12	Gestió interacció: ajudes, guies, rols...	1	1		
	3/12	Diferències foro	1	1		
	3/12		1	1		3
10	10/12	DI personalitat, gènere i sexe, social EXPOSICIONS	1	1		
	10/12	DI cognitives EXPOSICIONS	1	1		5
	10/12	DI personalitat, gènere i sexe, social EXPOSICIONS	1	1		
	10/12		1	1		3
11	17/12	ASSESSORAMENT Activitat i Interacció	1	1		
	17/12	ASSESSORAMENT Activitat i Interacció	1	1		
	17/12		1	1	4	

17/12			1	1	3	5
12	7/1	ASSESSORAMENT Activitat i Interacció	1	1		
	7/1	ASSESSORAMENT Activitat i Interacció	1	1		
	7/1		1	1	2	
	7/1		1	1	2	
13	14/1	Treball col·laboratiu & assessorament	1	1		5
	14/1	Treball col·laboratiu & assessorament	1	1		
	14/1	Treball col·laboratiu & assessorament	1	1		
	14/1	Treball col·laboratiu AVALUACIÓ	1		2	2
7 CR.	175		52	51	24	24
			GG	Ind.	Treball	Interv.
					Asses	

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ

Nota final: per valor de 100 punts

A) Intervenció psicopedagògica (ChBL & Creativitat Col·laborativa): 55 punts (3-4 persones). Document col·laboratiu.

(Hi ha fitxa i guions orientatius específics sobre revisió teòrica a Sakai/Recursos). Apartats:

Introducció: presentar context & demanda intervenció, objectiu i presentació 3p.

- Seguiment: Anàlisi bases de dades i revisió experiències 5p.
- Fonaments per un model d'E/A: 10p.
- Seguiment Exposició model a classe: 5p.
- Participació en el disseny d'E/A: 10p
- Planificar implementació Disseny d'intervenció: 8p.
- Seguiment Exposició/taller a classe 5p.
- Final Referències Bibliogràfiques comentades 3p.
- Final Elaborar un document de difusió 3p.
- Final Avaluació grupal i autoavaluació: 3p.

B) Aplicació: Assessorament d'una intervenció (individual): 30 punts

Presentació virtual (vídeo/infografia/mapa/prezi...) del procés assessorament 15p.

- Context, Objectius i Presentació assessorament
- Exposició sessions d'assessorament
- Reflexió i alternatives de modificació assessorament

Documents notes i reflexions sobre el procés d'assessorament: 10p.

Valoració comentada per part de la persona assessorada: 5p.

C) Participació: 15 punts

Seguiment arxius compartits (*Lectures, experiències, apunts...*).

Exposició experiències.

Ús eines Sakai, apps...

Per superar l'assignatura cal obtenir un mínim del 40% en cadascun dels apartats A i B.

Assistència imprescindible a les sessions de treball col·laboratiu.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA

Manual de referència

SANTROCK, J. (2006) *Psicología de la Educación*. Barcelona: McGraw-Hill España. ISBN: 9701056353. EAN: 9789701056356

BIBLIOGRAFIA GENERAL BÀSICA

PALACIOS, J.; MARCHESI, A; COLL, C., (Eds.) (2001) *Desarrollo psicológico y educación, II. Psicología de la Educación*. Madrid: Alianza Universidad, 1999-2001. (2ª edición).

COLL, C. (Coor.) (1997) *Psicología de la instrucción*. Barcelona: UOC.

POZO, J.I. (1996) *Aprendices y maestros*. Madrid: Alianza Ed.

GONZÁLEZ, R.; BARCA, A.; ESCORIZA, J. i GONZÁLEZ, J.A. (1996) *Psicología de la instrucción*. Barcelona: EUB (5 vol.).

BRUNING, R. H. (2005) *Psicología cognitiva y de la instrucción*. Madrid: Pearson/Prentice Hall, 4a. Ed.

KOZULIN, A. (2000). *Instrumentos psicológicos. La educación desde una perspectiva sociocultural*. Barcelona: Paidós.

REIGELUTH, Ch. M. (1999) *Instructional-design theories and models V.II. A new paradigm of instructional theory*. London: Lawrence Erlbaum Ass.

VEGA, J. L. (Dir.) (1985). *Psicología Evolutiva*. Madrid: UNED.

BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

MERCER, N. (1977). *La construcción guiada del conocimiento. El habla de profesores y alumnos*. Barcelona: Paidós.

AUSUBEL, D.P., NOVAK, J.D. Y HARMELIAN, H. (1983) *Psicología educativa: un punto de vista cognoscitivo*. México: Trillas, 2 Ed.

BELTRAN, J. i GENOVAR, C. (Eds.) *Psicología de la instrucción*. Madrid: Síntesis..

BELTRAN, J. (Dir.) *Psicología educacional*. Madrid: UNED, 1984 2 vol

CÉSAR COLL (coord.) (1999) ; CONCEPCIÓ GOTZENS ... [et al.] (1996) *Psicología de la instrucción : la enseñanza y el aprendizaje en la educación secundaria*. Barcelona : ICE Universitat de Barcelona: Horsori

GARDNER, H.(2013) *Inteligencias Múltiples: La Teoría en la Práctica*. Ediciones Culturales Paidós

GENOVAR, C. i GOTZENS, C. (1990) *Psicología de la instrucción*. Madrid: Santillana.

MAHER, C. i ZINS, J. (1989). *Intervención psicopedagógica en los centros educativos*. Madrid: Narcea.

MAYER, R. E. (2002) *Psicología de la educación : el aprendizaje en las áreas de conocimiento*. Madrid : Prentice Hall.

MERCER, N.; R. WEGWRIF; L. MAJOR. (2020) *The Routledge International Handbook of Research on Dialogic Education*.

MONEREO, C.(Coord.) et al (1994). *Estrategias de enseñanza y aprendizaje: Formación del profesorado y aplicación en la escuela*. BCN: Graó.

MONEREO, C. i SOLÉ, I. (coords.) (2004) *El asesoramiento psicopedagógico: una perspectiva profesional y constructivista*. Madrid: Alianza Psicología.

PINTRICH, P.R., CROSS, D.R., KOZMA, R.B. i McKEACHIE, W.J. (1986). Instructional Psychology. *Annual Review of Psychology*, 37, 611-651.

RIVAS, F. (2003). *El proceso enseñanza/aprendizaje en al situación educativa*. Barcelona: Ariel.

TOMLINSON, P. (1984) *Psicología educativa*. Madrid Pirámide.

WOOLFOLK, A.E. (1999) *Psicología educativa*. Prentice Hall, 7ª Ed.